

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický týdeník

36/2007

19. prosince 2007

ročník 92

cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde
9. ledna

Z obsahu

- * Všechno je naopak
- * Rozhovor s biskupkou Margot Kässmannovou
- * Cena elektřiny a vyprodaná ČEZ

Ráj se opět otvírá

Zní to možná sentimentálně, ale vánoční dny odkazují veškerou svou vahou právě k této události: Odkud jsme byli my, lidé, kdysi vypovězeni, co před námi bylo pro naše nevhodné chování uzavřeno, to se nám opět stává šancí a výzvou. Cherubové strážící s plamenným mečem hranici ráje jsou pryč. Místo nich se na pomyslném rozhraní oněch dvou světů objevilo Dítě, které demontuje železnou oponu, jež je do té doby dělila. Činí tak svou bezbranností a čistotou. Ráj se opět otvírá. Každý do něj může vstoupit a vrátit se tak tam, kde byl kdysi doma. Stěhování národů, hromadný úprk

do nově zpřístupněného prostoru, se však nekoná. Země zaslíbená lidstvo neláká. Máme své hrmce masa a o manu nestojíme. Přesadit si z ráje na svou zahrádku sazenici stromu poznání či dokonce stromu života, to by se nám líbilo. Ale opustit důvěrně známé prostředí se nám nechce. Znamenalo by to totiž příliš měnit své způsoby. Vyhovuje nám ta polovičatost. Můžeme v ní nadále profitovat z toho, co by v ráji neobstálo, a současně dýchat vzduch svobody, pravdy a lásky, který k nám z něj vane. Vánoční demontáž železné opony proto zápas o ztracený ráj nekončí.

Těm, kteří se ve svém vyhnanství zabydleli, je třeba tu staronovou rajskou kvalitu znovu přiblížit. Proto ono Dítě opouští bezpečí rajského prostoru, strom života a sestupuje k nám, do údolí stínu smrti. Nevychytá nám, jak hluboko jsme klesli, ani jak jsme bláhoví, když se pokoušíme budovat si své věčné přibýtky právě tady. Bere nás prostě za ruku a vyvádí odtud. Zachraňuje nás pro život. A samo přitom svůj život ztrácí. Ráj, který se před námi o Vánocích opět otvírá, je draze vykopený.

Emanuel Vejnar

Vánoční přání a novoroční pozdrav

členům KJ, čtenářům ET – KJ, i všem našim přátelům

Hospodine, svými skutky působíš mi radost, plesám nad činy tvých rukou: Tvoje činy, Hospodine, jsou tak velkolepé, tvoje záměry jsou přehluboké!

Ž 92,5-6

Vážené sestry a milí bratři, blíží se konec občanského roku nás vybízí ke krátkému bilancování - a my s vděčností můžeme konstatovat, že se podařilo o další rok prodloužit již úctyhodnou historii vydávání našeho Evangelického týdeníku. I když jsme si vědomi celé řady jeho přetrvávajících nedostatků, přece se domníváme, že leckteré uskutečňované změny byly správným směrem a vedou k větší aktualnosti a čtivosti Kostnických jisker. Nebylo však v našich finančních možnostech, i přes obdržené příspěvky a dary, abychom mohli vydat všechna čísla. Přesto jsme odhodláni ve své činnosti pokračovat, a tak se chystáme v roce 2008 vydávat již 93. ročník Kostnických jisker! Věříme, že nás budete odhodlaně podporovat jak autorskými příspěvky, tak i finančními dary. Je to opravdu velice potřebné.

Obracíme se nejen na jednotlivce, ale i na sbory, senioráty, církve a různá sdružení, aby podpořily vydávání jednotlivých čísel či dvojčísel s tím, že dostanou na jejich stránkách prostor představit své společenství a jeho aktivity. Prosíme, abyste v případě zájmu o tuto spolupráci a ochoty tímto způsobem umožnit vydání konkrétního čísla kontaktovali redakci.

Nad našimi bilancováními, pohledy zpět i do budoucnosti, nad každodenními starostmi, nepokojem a obavami však vytrvale zaznívá potěšující a mocné evangelium, že nezáleží pouze na nás a našich schopnostech, ale na milosrdném Bohu, který se k nám sklonil a sklání a otevírá před námi širší perspektivu, než kterou bychom si dokázali představit. Ať se tedy při nás naplňuje, pro Boží lásku, jeho z milosti darované

potěšení i naději, ten div, že navzdory naší slabosti budeme posilováni k dobrým slovům i činům, jak je to obsaženo v apoštolském poslání: *Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš Otec, který si nás zamiloval a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou*

naději, nechť povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu.

(2Te 2,16-17)

Za předsednictvo Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů o.s.

Bohumil Kejř

AKTUALITA

Pomoc na cestu životem

(a ne klacky pod nohy)

O nezajištěnosti se dobře mluví, káže, poslouchá za temných zimních večerů při světle svící v pohodě našich domovů či církevního zázemí. V době narození našeho Spasitele navíc neexistovalo pojištění zdravotní, nemocenské, ani sociální. Akceschopná generace se měla postarat o děti i seniory. Ovšem i tehdy existovaly mezní a nečekané situace, které mohly být zničující pro rodinu, matku, dítě. Ježíš se do takové situace Josefovi a Marii narodil: „*Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavínula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem. Když odešli, hle, anděl Hospodinův se ukázal Josefovi ve snu a řekl:*

”Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uprchni do Egypta a buď tam, dokud ti neřeknu; neboť Herodes bude hledat dítě, aby je zahubil.” Dojímáme se nad situací rodiny, již šel Herodes „po krku”. Nezapomeňme ale na praktické mágy od východu, kteří obdarovali rodinu mířící do exilu: „*uvíděli dítě s Marií, jeho matkou; padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary - zlato, kadidlo a myrhu*”. Marie s Josefem určitě dary prodali a mohli se protlouct nesnadným obdobím. Při troše licence si to tak možná můžeme ve svých představách vymalovat. Dojímáme se o Vánocích nad osudem matky a dítěte. Neměli bychom zapomínat na situaci matek, dětí,

Dokončení na str. 2

Z areálu evangelické fary v Lysé nad Labem

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Putinovo vítězství a církve

Demokracie to měla v Rusku vždycky těžké. Byla vlastně jen tři období, kdy dostala jakous takous šanci – léta 1905-1907, 1917 a 1991-1995. Všechna tato období byla ovšem pro Rusko obdobími hospodářského či politického úpadku. V prvním prohrálo rusko-japonskou válku, ve druhém krvácelo v první světové válce, ve třetím bylo rozkradeno. Není tedy divu, že Rusové demokracii příliš nerozumějí a ani nevědí, proč by o ni měli vlastně stát.

S výjimkou vlády bolševiků/komunistů se ruská vládnoucí moc vždy opírala o pravoslavnou církev. Její kořeny ovšem nejsou v západní tradici, nýbrž v tradici byzantské, v níž byla církev vždy zcela podřízena státu. Jak se nyní ukazuje, ani sedmdesát let nesmírného utrpení nestačilo, aby se pravoslavná církev zbavila přesvědčení, že stát by měl být jejím ochráncem a chlebodárcem. A bývalý kágébák Putin se vrací ke staré dobré carské tradici a hodlá pěstovat pevné a oboustranně prospěšné vztahy s pravoslavnou církví.

Ani sedmdesát let společného utrpení nestačilo k tomu, aby se pravoslavná církev smířila se skutečností, že jsou i jiné církve. Přitom v Rusku existovaly různé evangelikální skupiny přinejmenším od osmnáctého století, možná ještě dříve. Za cara Alexandra I. bylo přímo v Petrohradě charismatické probuzení, jež zasáhlo i šlechtu; ve třicátých letech 19. století bylo podobné probuzení mezi kozáky na Donu. I během nesmírného útlaku za Stalina a po něm evangelikálních křesťanů spíše přibývalo.

Po pádu komunismu se Rusko otevřelo i různým vlivům přicházejícím z Ameriky, Švédska či Kanady. Mnohdy docházelo k ostrým střetům mezi starými letničními, kteří prošli krutým pronásledováním, měli však sklon k u nás nepředstavitelnému zákonictví, a novými skupinami, silně podporovanými ze Západu. Až zvyšující se tlak ze strany pravoslavné církve, směřující proti všem nepravoslavným, přiměl tyto staré a nové skupiny k navázání lepších vztahů.

Dá se očekávat, že Putinova mesaliance s pravoslavnou církví bude pokračovat. Ku prospěchu Putina a ke škodě pravoslavné církve. Evangelikály a katolíky čekají spíše těžké časy. Ale krev mučedníků málokdy tekla nadarmo.

Dan Drápal

Z církví u nás i ve světě

KŘESŤANSKÉ ORGANIZACE POSKYTUJÍ POMOC OBĚTEM KATASTROFY V BANGLADÉŠI

(Bangalore, 20. 11. 2007- ENI / BWA) Církve v Bangladéši zahájily masivní pomoc obětem devastujícího cyklónu. Supercyklón Sidr připravil o život čtyři tisíce lidí podél jihozápadního pobřeží země. „Počet mrtvých nevystihuje rozsah škod, které katastrofa způsobila," řekl pro agenturu ENI Elgin Saha, předseda Národní rady církví v Bangladéši.

Cyklón zasáhl a způsobil škody více než 25 milionům lidí. Celková škoda se odhaduje na 450 milionů amerických dolarů. Desítky pracovníků poskytují prostřednictvím Národní rady církví jídlo a přístřeší těm, které nejvíce postihla tropická bouře nesmírné síly.

Církvím Bangladéše pomáhají mezinárodní humanitární a náboženské organizace. Mezinárodní ekumenická aliance „Akce církví spolu" začala poskytovat podporu v nouzi víc než 35 500 lidí na jihu Bangladéše.

Světová Baptistická pomoc se zavázala prostřednictvím svých členských církví v zemi pomoci 150 rodinám si znovu vybudovat domovy.

BRITŠTÍ BAPTISTÉ SE OMLUVILI ZA SVŮJ PODÍL NA OBCHODU S OTROKY

(Washington, D.C., 20. 11., 2007 – BWA) Rada Jednoty baptistů Velké Británie se na svém setkání 12. – 14. listopadu v Swanwicku v Anglii omluvila za svůj podíl na obchodu s otroky.

„Předkládáme svou omluvu Bohu a svým bratřím a sestrám. Omlouváme se za vše, co zapříčinilo a stále způsobuje utrpení, jehož pramenem je otroctví v celé své hrůzostrašnosti."

Transatlantický obchod s otroky byl hlavním tématem setkání rady. Letos si svět připomíná 200. výročí jeho zrušení v Británii. Omluva byla zároveň vyslovením záměru „proměnit slova a pocity, které jsme dnes vyjádřili, na konkrétní činy".

Generální tajemník Jednoty baptistů Velké Británie Jonathan Edwards prohlásil: „Bůh nás nevedl k jednoduchému závěru o bolestném období naší historie. Vedl nás však k novému vzájemnému vztahu jedněch k druhým jako lidu Evangelia."

Ekuména vo svete 48/2007

Pomoc na cestu životem

Dokončení ze str. 1

rodin v naší současnosti. Je samozřejmé, že mnohé matky jsou i dnes v bezvýhodné situaci a musí být rády, když jim společnost coby tři králové nějak prospěje. Volné místo v jeslích se mnohdy nenajde. Zdaleka ne každá matka si může dovolit chuťvu výlučně pro své dítě. Většinou to není věcí volby, nýbrž poznané nutnosti. O to hůř, když podněty naší vlády vedou matky k rozhodnutí, které dětem nepřeje. Vládne zde nepřímá úměra. Čím

kratší dobu matky s dítětem doma zůstanou, tím více budou brát peněz. Do dvou let je měsíční taxa 11 400, do tří 7 600 a do čtyř 3 800 Kč. Podle dalších rozborů se dokládá, že „rodičky přijdou o desetitisíce" (a to i z jiných, než uvedených důvodů). Logika pobídky a daného záměru je jasná. Od dětí a do výroby! Nicméně můžeme se domnívat, že předškolnímu dítěti je v matčině náručí nejlépe. Stejně jako novorozenému v klíně Mariině.

Jan Kašper

Písmo, tradice a kritika překladu

„Když byla angličtina dost dobrá pro Ježíše, tak je dost dobrá i pro Texas!" – Hned několik anekdot s citovanou pointou (v různých verzích) lze dohledat na internetu. Nejvíce zdrojů ji spojuje s texaskou guverérkou Miriam Amandou Fergusonovou, která prý měla roku 1924 zamítnout návrh na to, aby se v texaských veřejných školách vyučovalo také ve španělštině, slovy: „English was good enough for Jesus Christ and it's good enough for children of Texas. (Angličtina byla dost dobrá pro Ježíše Krista a je dost dobrá i pro texaské děti.)"

Na internetu lze ovšem najít i citáty z některých amerických novin z osmdesátých let devatenáctého století s jinou verzí dané anekdoty (opět v několika obměnách). Podle ní byla odmítána už anglická revidovaná verze Písma z roku 1881 z toho titulu, že předchozí, tradičně používaná anglická verze pochází prý přímo od biblických autorů. Tak třeba podle New York Times z 23. května 1881 jakýsi farmář kategoricky odmítl finančně podpořit práci na novém překladu s tím, že předchozí anglická verze „was good enough for St. Paul, and it's good enough

for me (byla dost dobrá pro svatého Pavla, a je tedy dost dobrá i pro mne)". V době, kdy vznikl biblický kánon, a ještě hodně dlouho potom angličtina neexistovala. Stejně tak neexistovala čeština. Angličtina se neustále vyvíjí. Stejně tak se pořád vyvíjí čeština. V důsledku toho je třeba čas od času přikročit k nesmírně náročnému projektu, totiž buď k novému překladu Písma do toho či onoho národního jazyka, nebo k revizi doposud používané verze. Za takových okolností se zásadně diskutují otázky překladu, potažmo vzájemného vztahu Písma a tradice. Snad si někteří čtenáři vzpomenu na

O sportu a vyhánění d'ábla

Sportovcem roku byla letos vyhláše-na Barbora Špotáková. Hodila oštěpem dál než všechny ostatní ženy. Mladá, vysoká blondýnka si snadno získala obdiv a sympatie. Také jsem se na ni rád a s uznáním podíval. Zároveň jsem si vzpomněl na "sportovce" z našich řad, faráře a profesora Jana Miliče Lochmana. Nebyl k sportu ideálně vybaven. Páteř mu poněkud uhýbala ze správného směru, ale to mu nepřekáželo při fotbalu, lyžování a plavání. Všechno to provozoval s chutí, ba s radostí. Je-li v nebi hřiště, uvidíme ho při kulatém míči, a je-li tam snůh, nedostihnete ho při sjezdu nebeských hor. A snad tam bude i nesmírný bazén pro všechny milovníky vodních her. Jednou jsem ho tam viděl dovádět, ale to bylo ještě zde mezi námi. Prozradím vám, že ještě jako profesor systematické teologie slíbil, že jednou napíše teologii sportu, což by byl sport, jaký se Bohu líbí. Už k tomu nenašel čas a doba teologie genitivů rychle opadla. Nicméně z jeho slibu zůstává kladné hodnocení sportu jako oblasti, kde křesťan poskakuje před svým Pánem s radostí k jeho slávě.

20. století nasadilo sportu cizí mas-ku. Učinilo z něho podnikání, jakési divadlo s několika účinkujícími a

s masou diváků, kteří si tu podíva-nou musí zaplatit. Ti, kdo to finan-cují a pořádají, shrábnou většinu zisku. Skutečná hra, vzbuzená chuť a radostí ze života a z vděčnosti za něj, se vyskytuje už jen výjimečně. Křesťané by měli sportovat! A nyní se vraťme k sportovkyni roku, která, jak se mohlo zdát, po delší sportovní mužské vládě Romana Šebrleho nastoluje nový věk ženy a ženskosti, jak jej předvídá Michel Houellebecq, který i se svým románem příliš dlouho šlape v blátě starého věku. Nuže, i Barbora Špotáková se nechala slyšet a přiznala, že věří, ale s tou výhradou, že nikomu nedovolí, aby oblast jejího nábožen-ského myšlení obsadil jmény a oso-bami. Necituji ji doslova, nemám její výrok v této věci po ruce, ale spoleh-livě pamatuji, že je to pro ni oblast tajemná, neurčitá, bezejmenná. Jako byste byli na divadelním představe-ní, ve kterém nikdo nehraje, je tma, ale cosi se děje.

Nám tento postoj, který zajisté není ojedinělý, sdílí jej naopak mnoho lidí, poslouží jako názorný příklad toho, jak se křesťanská víra diamet-rálně liší od náboženství. Ta neurči-tost a tajemnost, kterou náboženství vyznává, může snadno okouzlit reli-gionisty, odborníky na náboženství,

POLEMIKA

Kam, lidovci, kam jdete?

Ve dvojčísle 32-33 z 21. listopadu vyšla pod tímto nadpisem poznámka I. Krause, která vyžaduje reakci – nejen pro narážku na „aféry Jiřího Čunka", ale i pro naznačené spojení zájmů politické strany a „Církve". Ať už míní autor Církev obecnou, tedy katolickou, nebo v širším protestant-ském pojetí jako svazek všech církví vyznávajících Ježíše Krista jako Spa-sitele. Přímé spojení „Církve" a poli-tické strany KDU-ČSL neexistuje, takže vynechání jejího označení termínem „křesťanská" by církvi ne-mohlo pomoci (ani uškodit). U poli-tické strany, tedy KDU-ČSL, jde ovšem o termín zcela zásadní – určující směřování strany v politic-kém spektru. A v současném stavu

naší společnosti, která po cílevědo-mém pohrdavém odsuzování všeho církevního či souvisejícího s vírou v Boha je naladěna proti čemukoli křesťanskému, by mohla na naší poli-tické scéně ztratit oprávnění své existence. Kdo viděl na televizním programu ČT 2 ve čtvrtek 22. listo-padu dokument natočený podle knihy E. Taberyho „Vládneme, ne-rušit", udělal si obrázek o tom, co je možné v politice bez účasti někoho, kdo má alespoň snahu o udržení jistých morálních principů, v přípa-dě KDU-ČSL proklamovaně křes-ťanských. Teprve po zhlédnutí toho-to dokumentu jsem pochopil, v jaké panice jednal tehdejší předseda KDU-ČSL M. Kalousek, když pod hrozbou vzniku velké koalice a další opoziční smlouvy začal s ČSSD jed-nat o vládě s podporou komunistů. Pokud jde o dobu afér J. Čunka, do-poručuji čtenářům Kostnických jis-ker vyhledat si letošní č. 6 ze 7. břez-na t.r., v němž je na str. 3 uveden člán-ek „Bratři (v jiném triku) - rozhov-or". Jde o rozhovor Bohumila Kejře se starším bratrem Jiřího Čunka Jo-sefem, vysvěceným knězem. Nelze sice ocitovat celý rozhovor, ale ocitu-ji několik vybraných vět, od jejichž přečtení jsem si byl jist jeho nevinou. Cituji: „Všichni sourozenci jsme žili ve skautu a odmalička v katolické mládeži (my děti i táta jsme přijali velmi živou a radostnou víru mámy)...

Jiří založil rodinu a je s manželkou aktivní ve světovém katolickém hnutí Fokoláre... Odmala jsme se točili všichni sourozenci kolem kos-tela a od r. 1969 kolem skauta. Ro-dina z tátovy strany žije protestant-skou tradicí, máma vychází z čistě katolické části Valašska. Takže od kolébky jsme žili s tím, že jen laska-vostí a věrností podstatnému můz-me být křesťané i navštěvující se ro-dina. Ekumenismus je věcí prožíva-ného Krista..."

zejména katolické, ale také evange-lické, je však trnem v oku těm, kteří se upnuli k jedinému jménu, jímž se jim Bůh představil. Mojižš, jemuž se Bůh zjevil v hořícím keři, se neodvá-žil postavit jako vůdce před svůj lid, dokud mu Bůh nezjeví své jméno (Ex 3,13,14). Nový zákon pak cha-rakterizuje víru jako vztah k osobě Ježíše Krista. Bez vztahu k němu a jeho jménu se víra ocitá ve vzducho-prázdnu, neprávem se nazývá ví-rou, je bez síly, bez lásky a pravdy. Není třeba to dokazovat. Kdykoli jsme se vzdálili z doslechu jeho slov a ze společenství s ním, opustila nás radost a pokoj, naše víra onemocně-la k smrti. Jen návrat k lékaři, jenž hledá své zbloudilé ovce, nám vrací sílu a zdraví - víru. Od počátku až dodnes zní nám i všem, kdo chtějí slyšet, že jen v Ježíši Kristu je naše spása. Není jiného jména pod ne-bem, jímž bychom mohli být spase-ni (Sk 4,12).

Tento Ježíš Kristus je PÁN, jehož jméno vzýváme a oslavujeme v každé nedělní bohoslužbě, neboť ono jediné má moc vyhánět z na-šeho srdce zlé duchy, demony a dábly. To ani nejsvobodnější sport nedokáže.

Josef Veselý

Moji víru v čistotu Jiřího Čunka podpořil i on sám svou neagresivní, ale sebejistou obranou při svých televizních vystoupeních. Naproti tomu mě mrazilo při jeho posledním napadení v „Reportérech": v jakém státě to žijeme, když se mohou podobné informace dostat do veřej-noprávní televize! Podobné pochyb-nosti byly vysloveny i v médiích – naopak ale v jinak seriózním Re-spektu byl odchod Jiřího Čunka z vlády považován za skvělý. V Respektu č. 46 vyšla velká polemi-ka o KDU-ČSL – s podnadpisem „Jiří Čunek není dost dobrý pro vládu, ale pro lidovce ano. Jde o pří-znak jejich síly, nebo spíš bezradnos-ti?" Pro mě jde především o důkaz jejich odvahy, se kterou se za svého předsedu postavili, přestože v médi-ích a díky jim i ve veřejnosti byl stále odsuzován.

Pro ty, kteří nesledují naši domácí politickou scénu pozorně či pravi-delně, bych shrnul stále připomína-né aféry Jiřího Čunka takto: obvině-ní z rasismu z důvodu řešení rom-ských problémů ve Vsetíně v pohle-du Vsetínských nebylo oprávněné, korupci ve formě 0,5 mil. úplatku (před 5 lety!) vyšetřování neproká-zalo. Sociální dávky J. Čunek nezne-užíval, neboť v době jejich pobírání na ně měl zákonný nárok (před 10 lety!). Úspory na plánovanou stavbu rodinného domu právo na ně neo-vlivňují – naopak podléhají záko-nem chráněnému bankovnímu ta-jemství. Pokud je třeba něco dodá-vat, pak snad jen to, že v celé době mediálního napadání téměř neza-zněla slova „presumpce neviný". Jako odpověď na v nadpise polože-nou otázku přejme KDU-ČSL, aby se jí i v budoucnu dařilo pod vede-ním Jiřího Čunka dostát ve vsí čin-nosti a rozhodování svému označení „křesťansko-demokratická".

Přemysl Chleboun

Bydlí mezi námi

V tomto prosincovém vánočním čísle vám představujeme člověka, který nemá zcela běžné povolání. A bezesporu patří k těm, kteří do pomyslné mozaiky života vkládají barevná sklíčka a obohacují náš život. Je jím evangelický farář, pan Mgr. Emanuel Vejnar. Narodil se v Duchcově v rodině faráře. V tomto městě také vystudoval gymnázium. Evangelickou teologickou fakultu absolvoval v Praze. Během studia se dostal do prostředí Charty 77, což mu za minulého režimu způsobilo nejen problém. Na své první místo byl před třiceti lety povolán do sboru v Ledčicích pod Řípem. Pak působil v Brandýse nad Labem a

nyní je již 11 let v našem městě, v Lysé nad Labem. Má pět dětí, jeho nejstarší dcera je farářkou v Liberci. Nebojí se fyzické práce, rád zvelebuje farní zahradu, ale zastane třeba i práce zednické nebo kamenické. Volný čas tráví nejraději na zahradě. Říká, že je to pro něj po duševním vypětí ta nejlepší relaxace. Na dovolenou jezdí s rodinou do Podkrkonoší, do rodiště svého otce. Po roce 1989 pracoval dva roky v náboženské redakci Českého rozhlasu. Je dlouholetým redaktorem Sbírky kázání, píše články do církevních časopisů, v poslední době i občasné komentáře do některých deníků.

* Jak vypadá běžný „pracovní“ týden evangelického faráře?
Farářský týden má takový podvojný rytmus. Jsou v něm dny, kdy se připravuji, a potom dny, kdy to, co si připravím, prezentuji. Takovým typicky prezentačním dnem je středa. To mám od deseti hodin bohoslužby v domově důchodců na zámku, od dvou hodin náboženství v Milovicích, od čtyř hodin výuku náboženství v Základní škole Bedřicha Hrozného tady v Lysé a od sedmi biblickou hodinu. V pátek odpoledne je zase konfirmační příprava a večer se schází mládež. Dny, které zbývají, jsou ty přípravné. Někdy ten rytmus samozřejmě něco nabourá, ale pod časovým tlakem člověku nezbude než být výkonnější. Vrcholem týdne je neděle. To jsou dopoledne bohoslužby tady v Lysé a dvakrát měsíčně odpoledne v kazatelské stanici v Čelákovících. Příprava na bohoslužby je časově nejnáročnější. Většinou ji začínám už v pondělí a dokončuji v pátek, někdy si s ní hraji až do soboty. Myslel jsem si, že budu na kázání s postupujícím věkem potřebovat stále méně času, ale opak je pravdou.

* Vy kromě farních povinností postupně zvelebujete zahradu a faru. Chtěla jsem se zeptat, co Vám to přináší? Je to pouhá nutnost, nebo si u práce i odpočínáte?
Nutnost to není, ale dělá mi radost, když vidím, že se to tu stává hezčím. Líbí se to tak mně a je to i dobrou vizitkou sboru. Všude, kde jsem působil, jsem se snažil, aby fara a kostel neodpuzovaly, ale byly i esteticky příjemným místem.

* V souvislosti s tím se zeptám, kde sháníte finanční prostředky? Nedávno jste například vymalovali kostel.
Rozhodujícím zdrojem našich prostředků jsou lidi, kteří sbor tvoří. Tady v Lysé jsou obzvláště obětaví. V evangelické církvi se jednak dává do sbírky, vedle toho se ale platí i takzvaný salár, což je v podstatě členský příspěvek. Částky, které zde lidi na salár dávají, jsou takové, že si vedle hrazení běžného provozu můžeme každoročně dovolit i poměrně rozsáhlou investiční činnost. Tu velice zefektivňuje ještě to, že se vytvořil okruh lidí, kteří sem chodí pracovat. Od jara až do podzimu máme skoro každou sobotu dopoledne brigády. Poté, co byl areál našeho sboru vyhlášen kulturní památkou, jsme předloni získali i příspěvek od krajského úřadu. Bylo to na restaurování nápisů objevených při zmíněném malování kostela. Od města pak každoročně dostáváme příspěvek na organizaci Husových oslav.

* A kolik členů má lyský evangelický sbor?
Na středočeské poměry je docela velký, má téměř pět set lidí. Ti ale

nebydlí jenom v Lysé. Jsou na území zhruba vymezeném Čelákoviciemi, Benátkami a Milovicemi. V Lysé jsou ovšem evangelici zastoupeni nejpočetněji. Průměrná účast na bohoslužbách kolem sedmdesáti lidí, o svátcích to bývá přes sto.

* Kromě Husových oslav umožňujete v kostele pořádání například koncertů a vždy připravíte perfektní zázemí. Ale musím se přiznat, že mě trochu zarazí, že někteří Lysáci nevědí, že v našem městě je krásný evangelický kostel. Čím si myslíte, že to je a jak to berete?
Samozřejmě bych byl radši, kdyby o našem kostele vědělo více lidí a kdyby byli zvědaví na to, co se v něm děje. Už jen proto, aby si rozšířili obzor. Podoba evangelických bohoslužeb se totiž dost liší od bohoslužeb katolických. To, že je evangelický kostel na skrytém místě, je podmíněno historicky. Toleranční předpisy ho prostě jinde postavit nedovolovaly. Ale pravděpodobně by neměl nějakou dominantní polohu, ani kdyby to po vyhlášení tolerančního patentu možné bylo. Jeho stavitelé si museli totiž veškeré náklady hradit ze své kapsy. Žádný šlechtic jim nepomáhal. Je vlastně rarita, že se u nás dá jít k tolerančnímu kostelu přímo z náměstí. Více než osmdesát let se k němu mohlo pouze ze Sojovické ulice. Teprve po vydání protestantského patentu, který zrovnoprávnil evangelickou církev s katolickou, mohl sbor koupit dům na náměstí a zřídit zde faru, což ho alespoň trochu vytáhlo z toho vnuceného ghetta.

* A teď k něčemu příjemnějšímu. Jaké jsou evangelické Vánoce a jak je prožíváte?
Střízlivě. V evangelické tradici jsou Vánoce typickým rodinným svátkem. To mimořádné začíná večerí, ke které je u nás vždycky kapr a bramborový salát. Když byly děti malé, řekly u stromečku připravené básničky, pak jsme společně zpívali koledy. Teď už je to bez básniček, jen s koledami a samozřejmě s dárky. Pravidelně je u nás moje maminka. Něčím si přitůkneme a popovídáme si. Na půlnoční nechodíme, šetříme si síly na druhý den. To jsou dopoledne bohoslužby v našem kostele. Na Štěpána za námi přijíždějí naše vdané dcery.

* Dodržujete tradiční lidové zvyky?
Já vlastně ani nevím, co by to mělo být. Vyrosl jsem v bývalých Sudech, kde jsem se s nimi nesetkal. Ale nijak mně to nechybí. Úplně mně stačí to, co do sebe Vánoce nasávají z Bible. Lidové zvyky jsou obvykle chytlavé, snadno ovšem zakryjí to, co chtějí oslavit.

* A co byste sobě i nám všem popřál k letošním vánočním svátkům?
To, abychom při nich nezůstali pouze v zajetí toho vnějšně chytlavého, ale dotkli se jejich vlastní podstaty. Abychom získali vnitřní jistotu, že náš život a svět vůbec nestojí a nepadá s tím, kolik máme my, lidé, zrovna dobré vůle. Narození Božího dítěte znamená, že nejsme odkázáni jen sami na sebe. To je úžasně nadějně, osvobozující i zavazující zároveň.

Jana Křížová,
Listy města Lysá nad Labem 12/2007

Recenze

Biblica aneb král David v renesančním rouše

Na vánoční trh dorazilo unikátní dílo o Bibli a biblistice, které komentuje obsah Knihy knih a také přináší množství poznatků o různých souvislostech včetně geografických, geologických, klimatických a vegetačních charakteristik regionu. Obdobných encyklopedií je již v českých překladech hodně, ale na Biblice je zcela jedinečná především její ilustrační výbava. Redaktoři se totiž na rozdíl od většiny biblických příruček nerozhodli vycházet především z fotografií soudobých izraelských reálií či historických rekonstrukcí. Místo toho Biblica oživila představy, jimiž si západní civilizace aktualizovala biblické svědectví bezmála půldruhého tisíciletí. Od raného středověku až zhruba do 18. století, kdy se začalo for-

movat novodobé historické vědomí, totiž umělci nepátrali po historické podobě biblických dějů, a bez rozpaků a podle potřeby kreslili krále, proroky i apoštoly jako gotické, renesanční či barokní kavalíry. Luxusně provedená galerie výtvarných děl inspirovaných biblickými tématy se tak může stát vzácným obohacením knihovny každého kultivovaného čtenáře. 576 stran textu samozřejmě doplňují barevné mapky, chronologické tabulky, přehled biblických králů i slovníček odborných výrazů.

(roma)

Nakladatel: Fortuna Libri
Překlad: Petr Fryš, Rostislav Matulík, Jan Sušer, Petr Jan Vinš
576 stran

Vánoční

**vánoční stromečky
vánoční svíčky
vánoční hvězdičky
vánoční řečičky...**

**vánoční bída
a vánoční mráz
chlívek a jesle
a sobectví v nás**

**závěje – mrzne a za nehty sních
dýchejte lásku, snad přijde tání
rozmrzá srdce – už začíná bít
vánoce, vánoční zmrtvýchvstání**

(ze sbírky **BÁSNĚ & básničky – Daniela Sedláčková**)

Vánoce

**Na stěnách vlhko
Tytéž kapky v nozdrách vola
Josefa loupe v koleně
Marie zesláble mlčí
On je dole
žlutý jak sláma kolem**

**Ovce hryžou broky
na dalekých pastvách
Po pastýřích ani slechu
jen z hospody kravál až sem
Nebe bez hvězdy
ne že by nebyla
ale je zataženo
– o důvod víc pro mudrce
aby nechodili nikam**

**Je to docela jinak
Jen úsměv Ježíšův
tady dole
připomíná úsměv z výšky kříže:
je stejně nepřítomný
protože přejaté hoře
nás vysouvá z bytí
už v dětství**

Ona, což mohla, to učinila...

Vzpomínka na sestru Vlastu Hájkovou z Otrokovic

Na druhý svátek vánoční v roce 2006 náhle, i když po déle trvajících zdravotních potížích, zemřela sestra Vlasta Hájková z Otrokovic. S vděčností na ni vzpomínají mnozí členové zlínského sboru a kazatelské stanice v Otrokovicích. Narodila se v Růždce na Valašsku, neměla lehké dětství, několik let strávila v dětském domově. To co postrádala, chtěla nahradit všem, kteří strádali a pomoc potřebovali. Mnoho pro ni znamenala konfirmace ve Valašském Meziříčí a pastorační zájem tehdejšího faráře Miroslava Rodra. Byla jí vzdálena spekulativní víra, i když byla velkou čtenářkou knih, také náboženských a teologických. Že byla až do konce svého života zvědavá a přemýšlivá, o tom svědčí úspěšné absolvování University třetího věku ve Zlíně. Její víra v Boha byl opravdová. Projevovala se láskou, která činí dobře všem. Často opakovala, že se těší celý týden na neděli a na kázání Božího slova. V posledních letech měla velké pohybové těžkosti a její manžel jí byl oporou. Pracovala velmi iniciativně v Křesťanské službě zlínského sboru . Její život dobře vystihují Ježíšova slova, jimiž chválí ženu, která v Betanii vylila na jeho hlavu vzácný olej

z nardu, aby tak vyjádřila svou lásku k němu a svou tuchu v jeho mimořádné poslání, když nastoupil cestu pašijního utrpení, jemuž nikdo nerozuměl: Ona, což mohla, to učinila.(Mk 14,8) Paní Vlasta Hájková mnoho znamenala pro dceru Evu, která na ni dnes takto vzpomíná: „Měli jsme ji moc rádi. Byla to moc dobrá dušička. Jsem na maměnku moc hrdá. Nejen že dokázala ve vysokém věku studovat na UTB ve Zlíně. Taky jsme rády spolu pomáhaly jak finančně, tak i drobnými dary. Chybí nám jak doma, tak ve zlínském sboru, kam jsme spolu chodívaly." Na výraznou osobnost ses. V. Hájkové vzpomíná také současný

farář zlínského sboru Petr Pivoňka: „Ještě než jsme se nastěhovali, už nás zahrnovala svými dary, až jsme jimi bývali často zaskočení. Zvlášť na děti, na farské děti, pamatovala a snažila se jim pomáhat, aby mohly lépe přijmout nový domov. Když na ni vzpomínám, napadají mne slova Ježíšova: „... tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.“ Skutečný zájem o lidi, potěšit, pomoci, udělat radost, nezištně – to bylo její světlo, kterým svítila různým lidem a před lidmi. To ji také stále zneklidňovalo, aby na někoho nezapomněla a aby bylo jasné, že se nechce svou dobročinností ukazovat před lidmi v nějakém lepším světle. Světlem praktické lásky svítila ses.Hájková, aby k Boží chvále bylo znát, že skutečná kristovská láska dokáže svítit, je světlem ve světě a v životě mnoha obtíží a stínů." I když vzácná sestra Vlasta Hájková odešla před rokem o Vánocích nečekaně , jak ona věřila i my věříme, že nejdeme do prázdná, když náš život zde na zemi končí ,ale že jsou pro nás připraveny Ježíšem Kristem, pro jeho smrt a vzkříšení, přibytky v nebesích. J.Kabíček, E.Hájková, P.Pivoňka

Devadesát let

Není to jednoduché potkat Slavii Radechovskou na ulici při vycházce a pozvat ji do divadla nebo na koncert. Nejenom nepřijemná skolióza, která ji trápí mnoho let, ale také nečekaný úraz z cesty po Itálii drasticky omezily její schopnost pohybu, a tak málokdy vychází ze svého strašnického bytu. Její pravidelnou účast na nedělních bohoslužbách a jiných sborových aktivitách zajišťují dobrovolní taxikáři, ochotní členové sboru, kteří už dávno nemají ve svých mercedesech tachometry a s láskyplným úsměvem, ochotou a dobrou náladou (jedeme přece do kostela) přivázejí sestru Slavii do modlitebny několik minut před devátou. A tak každou neděli sedí ve své druhé lavici v pravé polovině a s naprostou samozřejmostí se zúčastňuje rozhovoru bratří a sester na kruchtě. Ti, kteří ji neznají osobně a scházejí se k bohoslužbám v jiných sborech naší Českobratrské církve evangelické, mají skoro každou neděli možnost se s ní setkat. A je to setkání trochu mimořádné – setkání nad jejími překlady žalmů. V Evangelickém zpěvníku je autorkou 43 textů a v Dodatku máme 6 jejích básní. Myslete na ni, když zpíváte 98. nebo 99. žalm. Má je ráda. Při pohledu na její životní cestu se neubráníme obdivu. Nebyla to vždycky procházka pod paprsky hřejivého slunce, ale často zápas s nepříznivými dějinnými událostmi, s lidskou nechotou a zlobou. Vyrůstala se čtyřmi sourozenci v rodině evangelického faráře, který byl trochu nečekaně povolán z nosislavské fary ke službě do polského Zelova. Po první světové válce byla však rodina vyhoštěna z politických a náboženských důvodů. Polský nacionalismus a primitivní katolictví přerušily kazatelskou a pastýřskou práci mezi zelovskými evangelíky.

Rodina se musela přestěhovat a Bohumil Radechovský začal pracovat jako kapitán duchovní služby na Zemském vojenském velitelství v Praze. To byl začátek nové životní etapy. Ve své rodině prožila Slavie šťastné dětství a ráda vzpomíná na chvíle strávené se sourozenci a blízkými přáteli. Po studiu na reformním gymnáziu ve Slezské ulici a na gymnáziu na Smíchově se zapsala na Filozofickou fakultu Karlovy univerzity, obor čeština a němčina, ale druhá světová válka zasáhla osudově do života mnohých studentů; tak i sestra Slavie se dočkala absolutoria až v roce 1945. V dobách nacistické okupace pracovala jako vychovatelka a učitelka v krabčickém ústavě ČCE a poznala tam Adolfa No-votného, pozdějšího profesora praktické theologie na evangelické fakultě v Praze, jeho manželku, ředitelku ústavu, a faráře F.M. Dobiáše. Byly to nebezpečné časy, plné strachu a nejistoty, ale člověk, který prošel různými životními zkouškami a zápasy víry, neztrácel orientaci v dusivé protektorátní atmosféře a mohl čerpat sílu v živém obcenství sboru a každý den se učit žít z naděje v Ježíše Krista, Pána církve a dějin. Mít v té době zaměstnání nebylo tak jednoduchou záležitostí, a tak sestra Radechovská učila také v Nymburce a později, v době tzv. „totálního nasazení“, až v Chocni. Pro své náboženské přesvědčení byla komunistickou vrchností přeložena na nižší stupeň školy a tak platově a společensky diskriminována. Teprve v r. 1969 se mohla vrátit jako profesorka na gymnázium v Teplicích. Veliký vliv na její životní rozhodování, plány do budoucnosti a řešení vážných osobních problémů měl farář Zdeněk Somolík, který v severních Čechách trpělivě a pracně bu-

po odchodu sudetských Němců v Teplicích zůstali, s reemigranty a s příchozími z Čech a Moravy. Dvacet let v teplickém sboru mělo nesmírný význam pro ženu, která se nemohla vdát a založit vlastní rodinu. Žila nejenom pro svou práci profesorky češtiny, ale zbýval jí i čas na různé sborové činnosti, práci s mládeží a dětmi a se staršími členy sboru na biblických hodinách. Denním chlebem pro každou češtinářku je literatura. Díla slavných domácích i světových spisovatelů, dramatiků a básníků ovlivňují a formují vnitřní život učitelů a žáků a dodávají celoživotnímu úsilí ten pravý smysl a krásu. Tady někde můžeme tušit a hledat to, čemu se říká „tajná láska". A tou byla pro sestru Radechovskou poezie. Báseň ne jako únik ze světa a útěk před odpovědností za svůj vlastní život, ale verše jako upřímné vyznání lidské duše, která se chce sytit krásou a láskou a vidět člověka, přírodu a svět jako předmět Boží péče a hmatatelný projev Stvořitelova zájmu.Básník hledá pravdu a neúnavně zápasí o její prosazení a konečné vítězství. Nevím, zdali básnická tvorba sestry Radechovské uvidí světlo světa, ale snad nás ještě jednou překvapí a potěší. Prozatím se musíme spokojit s jejími překlady žalmů, s některými texty v Dodatku a s několika málo básněmi, které byly v minulosti publikovány v našem evangelickém tisku. Nemůžeme také nepřipomenout její spolupráci v komisi pro nový ekumenický překlad Starého zákona a vydání komentářů k jednotlivým starozákonním knihám.

Sedíme-li doma v křesle a čteme Broučky, Bratry Karamazovy, Povídky z první a druhé kapsy, Odyssea, Máj a jiné povídky a verše, jsme najednou v mimořádné společnosti mimořádných spisovatelů a básníků a prožíváme tak vzácné chvíle plné radosti a intimní pohody. Dodejme si odvahy a pozvěme do této společnosti také skromnou básničku Slavii

Inzerce

ARCHITEKT HLEDÁ PRONÁJEM BYTU v Praze (garsonky neb 1 + více), v jakékoliv čtvrti města do 30 minut chůze od Florence.

č. 52

NABÍZÍME K PRONÁJMU BYT V PRAZE. 3+1 v panelovém domě, Praha 4 Braník, ul. Vavřenova. Kontakt: 737 814 404.

č. 53

Pozvánky

MÍSTNÍ SDRUŽENÍ KOSTNICKÉ JEDNOTY V UHERSKÉM HRADIŠTI zve na ekumenickou bohoslužbu 26.12.2007 v 10 h ve sboru ČCE ul. Jana Blahoslava 419.

Sbírka bude určena pro diakonii Cesta ČCE v Uherském Hradišti.

Nabídka

PĚT VYCHÁZKOVÝCH OKRUHŮ - VÝBORNÝ PRŮVODCE PRAHOU, KTERÝ NESTÁRNE

Knihy, které se s odstupem a seriózním způsobem zabývají historií, mají tu výhodu, že nestárnou. To, o čem vyprávějí, se už stalo, a tak jde především o atraktivitu tématu a schopnost autora ji popsat, vyjádřit a případně zhodnotit. Takovou velice zdařilou knihou je i jinak poměrně nenápadný průvodce „Prahou po stopách české reformace“. Jejím autorem je dlouholetý farář, senior a vedoucí tajemník synodní rady Českobratrské církve evangelické Jiří Otter. Ráda bych upozornila na několik nesporných předností této útlé knihy: * Přehlednost a srozumitelnost * Zachycuje vlastní zkušenost s doprovodem návštěvníků Prahy * Hluboké historické znalosti o jednotlivých památkách, které s českou reformací souvisejí * Pečlivě uspořádaný historický přehled, odkazy na naše významné osobnosti, pojmový rejstřík. Autor není k české reformaci lhostejný, naopak je těmito dějinami prosycen. A tak pro zvládnutí všeho podstatného nabízí absolvování pěti různých okruhů. Velkou výhodou průvodce je, že je dobře využitelný pro získání základních informací o pražských reformačních památkách, aniž třeba „vytáhneme paty z domu". Příští rok si Českobratrská církev evangelická, která se k odkazu české reformace hrdě hlásí, připomene 90 let od svého vzniku spojením dvou reformovaných církví na našem území. I to je příležitost si průvodce pořídit, ať už pro sebe nebo jako vánoční či novoroční dárek pro své milé.

Na závěr zbývá snad jen doplnit, že průvodce je kromě češtiny dostupný i v angličtině s velmi přesným a přitom srozumitelným překladem - Five Circuits through Prague in the Footsteps of the Czech Reformation. Zakoupit či objednat knihy si můžete v knihkupectví Kalich.

J. Matějková

Radechovskou s jejími žalmy a písničkami. Zalistujme ještě v našem básnickém pokladu, v Kralické, a poezie vykoná své – zmizí vrásky a budeme usínat s úsměvem na rtech. Myslím, že nebudeme zklamáni. (Slavie Radechovská se narodila 13. července 1917 v Zelově.)

(zš)

REKREAČNÍ KŘESŤANSKÝ DŮM "GRÜNE AU" samoobslužný dům zve k rekreaci do nádherné alpské krajiny v St. Wolfgang, kde pro náheru této perly přírody a pro Slovo Boží, jehož je náš dům plný - i duše může dýchat... Nachází se vých. od Salzburgu, z Prahy 4 hod., 50 míst; pro skupiny i pro jednotlivce, křesťanská obecenství i sportovce. Sněhový ráj "Postalm" (1200-1900m) - ski-bus zdarma - sníh do Velikonoc. Horské túry začínají přímo u domovních dveří. Cena: Skupiny 14,50 ev. 13,50; jednotlivci 14,50 euro/den; děti sleva; pro náročnější „Bungalow“ pro 4 dosp. a 4 děti - 100 euro/den. www.christliches-freizeitheim-gruene-au.de Jiří Potoček tel/fax 49 553 9393.

č. 51

Oznámení

CENTRUM BIBLICKÝCH STUDIÍ AV ČR A UK V PRAZE hledá spolupracovníky na realizaci díla:

Šestidílná Bible kralická 1579 – 1594

původní autentický text kralického biblického překladu s úplnými poznámkami a výkladem překladatelů. Od roku 1594, kdy vyšel poslední, šestý díl Bible kralické, nebylo toto dílo v úplnosti – s výjimkou faksimilového vydání v řadě Biblia slavica, které je cenově pro velkou část zájemců nedostupné – znovu vydáno. Postupné úpravy kralického biblického textu, prováděné až do 20. století, které částečně změnily jeho podobu, a absence spolehlivého vydání filologických a exegetických poznámek překladatelů nás tak ochuzují o významné teologické dědictví české reformace. Centrum biblických studií proto zahájilo projekt, jehož cílem je elektronický záznam kompletního díla v přepisu do čtenáři přístupného novodobého pravopisu a eventuálně i příprava nové edice. Zvládnutí tohoto časově poněkud náročného úkolu bude možné pouze s řadou spolupracovníků, mezi které můžeš patřit i Ty, milý čtenáři! Zájemci o spolupráci obdrží bližší informace na adrese:

g.iustus@centrum.cz

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY Vydává Kostnická jednota Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz www.evangelickytydenik.cz Řídí redakční rada. Redaktor: Ladislav Mečkovský Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává. Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800 Tiskne Grafotechna Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickacentrum@mediaservis.cz, příjem reklamaci: 800 800 890. *A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851 Registrační číslo MK ČR: E 365